

## ئەم بەيانىيە زووه بىرمەكىدى

چىراڭ

ھېمن مەممۇد

(دەزبەندىخان)

[Hemnm1979@yahoo.com](mailto:Hemnm1979@yahoo.com)

بۇ (رۇزان)

تۆ بۇنى مۇعجىزەت لىىدەھات بۇيىھ ئەم ھەموو ئەفسانەم لەدۈزۈت خۇلقاندە.  
ھەمېشە وھەمېشە بىرمەكىدى وبەشويىن ئەو گۆرانىيانەدا دەرىۋاشتم كە دەيانگەياندەمەوە بە تۆ، لەنىوان  
زىان و مردىنەدا وەستابىويت وزىانى بىن تۆيم بەلاۋە سەختىبىو لە مردىنىكى قورس وگان.  
منالبۇم ھىشتا تۆم نەناسىسىبو، ھەمېشە بىرم لە مردىنى خۆم دەكرىدۇوه، لە دواين نىگا بۇ دونيا، لە دواين  
ووشە و لە دواين پىشكەنن، لە دواھەمىن لىدانى دلەم كە ئىدى لىتادات و بۇ ئەبەد رادەوسىنى.  
منالبۇم ھەمېشە بىرم لە مردىنى ھاۋىيکانم دەكرىدۇوه، لە مردىنى پىاوه پىزەكانى گەزەك كە بە بىندەنگى يەكە  
يەكە دە مردىن و كۆلانەكمىيان جىددەھىشت و جىڭ لەچەند يادداۋەزىيەك كە بۇ ئىمەى مندال شىرىن بۇ ھىچيان  
لە دواى خۆيانەوە جىتنەدەقىتا.

بە منالى زىان ھىند گەزدەبۇو بەشى نەدەكرەم، تەنانەت شەوانىشىم دەدایە دەمى رۆزەوە كەچى ھەمېشە  
كۆمەلىڭ يارىم لى جىندەما.

ھاۋىيەكم نىودرۇيەك كە دەيپىست لە شەقامە سەزەكىيەكە شار بېرىتىھوھ و بۇ قوتاپخانە بىروات  
ئۆتۈمىيل لەتىدا و كۆشىتى.

نىودرۇيەكى سەيربۇو، دايىكم بەپەلە رايىرە مالە دزاوسيكەمانەوە كە لەچاو تزوکانىكا شارەكە رىازىونە  
مالەكەوە و دەيەها ژىن لە خۆيان دەدا، دايىكىشىم دەستى دايىكى ھاۋىيەمى گىرىپو بۇ ئەۋەھى ھىندەتى  
دەمۇچاۋى خۆى بىرىندارنەكەت و لە خۆى نەدا.

كە لە مىزگەوتە گەزەكە شارىش ھاۋىيەكە ميان شۇۋە، ئىمەى مندال ھىند بىچكەلە بىوين پىاوه گەزەكان  
نەيانعىشت بىرۇيەوە مىزگەوتەكەوە و بۇ دواھەمىن جار و بۇ ئەبەد لە جەستە بىروانىنن.

زىان تىدەپەرى و مردىنىش بە تەنېشىتىيەوە ھىندى ھەزجارەو كەسىكى دەبرە.  
ئىمەى ھاۋىيەنەن گەزەك گېرەنەوەي مردىنى ھاۋىيەكەمان وەك گېرەنەوەي مردىنى ئەفلام كارتۇنىك  
سەيردەكە.

ھەمانبۇ دەيپىت نە مردۇھ وەاكا زانىت گەزايەوە، ھەشمانبۇ دەيپىت خودا لە دۆنيا كەدۋىيەتىيە  
پەپولە، منالىكىشىمان تىادا بۇو بە تىرسەوە دەيپىت باسى مەكتەن چاوى لىمانە و دەزانى چى دەلىپىن با  
ئىمەش لەگەل خۆى نەبات.

بە لام دواتر بە تىپەرىنى ئىۋارەكانى كۆلاندا بۆمان دەركەوت كە ئىدى گەرەنەوەي مەحالە و ئىمەش وەك  
ھەموو شتە تىپەرەكانى دونيا، وەك ھەموو شتە تىپەرەكانى منالى بۇ ئەبەد لە زاكيەرەماندا كاللىبىيەوە

وله بیزمانکرد.  
 ئیمەی مناڭى كۆلآن چەند ھاۋىيەك بۇين كە دواتر رۆزگار ھەرىيەكەمانى فېيدايە شوپتىكەوە و زۆر بەزۈويى  
 و بىيەك گەورە بۇين.  
 من ھىچ جارىڭ تامى مەدەن نەكىدبوو،ھەستم بە ئازارە قولەكانى نەكىدبوو،تا ئىۋارەيەكى زستان بەسەر  
 مەدەن خۆمدا كەوقنم.  
 لەيارىگا بچوکەكە سەپىرى يارىيەكى دوتىپى وەزىشىم دەكەد سەرمایەكى كوشىندەبۇو،چەند رۆزىك پىشىت  
 باران وبەفرىيەكى زۆر بارىبىو،ئەو ئىۋارەيە نەبىت خۆزدابىيەوە و وەزىشكارانىش ھەلەكەيان قۇستىبىيەوە و  
 يارىيان دەكەد.  
 كە يارىيەكە تەواوبۇو سەرماكە ھېنەدە تر زىادىكىدبوو،لەرىڭادا ھاۋىيەكەم وتى وەزەوە تامالى بىرۇين،دەم  
 داخورىبا،زانىم رۇداوېڭ رۇيداواو،بەلام ئەو ھېچى پىتەوتنم.  
 كە گەشتىم مال و دىيمەنى ئەو ھەمۇ ژەنم بىنى وبەگىانەوە پەلاما يىيان دام زانىم دايىم مەددووھ  
 و بۆيەكە مجاڭ ھەستم بە دەلپەقى مەدن كەد.  
 ئىۋارەيەكى تىرسنەك وغەمگىن بۇو،تارۇزانىك دواترىش رۇداوېكى وەھام بۇ نەددەسەلما،رۆحەم پىتەوتنم  
 شتى وەها روينەداوە،دلىشىم ھەمېشە بىرى ئەھەكەد.  
 تىپەرىنى رۆزگارەكان،بەسەرجونى شەھە دېرىزەكان،بەيانىيان وئىۋارە غەمگىنەكان،پىاسە تەنعايىيە  
 دۈرۈدرىزەكانى شەھە،گۆيىگەن لەگۇرانىيە حەزىنەكان،كەدمى بەھاۋىيەكى ھەمېشەيى مەدن.  
 بىرم لە مەدەن خۆم دەكەدەوە،لە مەدەن دايىم ولە مەدەن باوکم ولە مەدەن ھەمۇو ئەوانى دى.  
 لە مەدەن نەددەترسام و بەشۇين ھەمۇو شۇين پېكаниدا دەرۋاشتىم.  
 لەنیوان ھەمۇ مەدەنەكدا لە رۆخەوە بە قولى گىياوم،تەنانەت مەدەن كەسىكى نەناس،بىنېنى لافىتەيەكى  
 رەش(بەداخەوە ھاۋالاتى ..... كۆچى دوايى كەدە،ئەمەن رۆزى يەكەم رۆزى پىرسەكەيەتى  
 لە مەزگەوتى...)،دىيمەنى جەستەيەكى كەوتۇ لەشەقاھەكانى ئەو ولاتانەي ھەمېشە جەنگە تىايىدا،لاشى  
 كەسىكى سوتاۋ،بىتاقەتىكەدۇم.  
 مەدەن خۆشىنەدەوېست،بەلام راقىشىم لەخى نەبۇو.  
 ھەمو جارىڭ كەبىرم لە مەدەن خۆم دەكەدەوە دلتەنگىيەكى سەپىر دايىدەگەرتم،بىرى ژىانم دەكەد لە دواي  
 خۆم،لە سەپىرنەكەدنى ئاسمان دەترسام جارىڭى دىكە لە ئىۋارەيەكى ھاوبىنا،لە باران دەترسام كە ئىدى  
 بەھۈزۈزۈم بەسەر سەرمە نابارىت،لە مەلەنەكەدنى ناو ئاۋى روبارى سىرۇان.  
 كەبىرم لە مەدەن خۆم دەكەدەوە ھەمېشە بىرم لەو لە خەزىيە دەكەدەوە كە رۆحەم لە جەستەم  
 دەرەدەچىت،رۆحەم لەو جەستە بىي گىانە دەرۋانىت كە كەوتۇ وئىدى ناجولىت و خوشك و براڭانم بە سەرىيەوە  
 دەگۈن.

بىرم لە تۆدەكەدەوە كە ئىدى كى ئەلقەكە بکاتە پەنجەت و كى بەتەنېشىتەوە زەسمەكان بىرىت.  
 تەنانەت شەھەيەكى ھېنەدە بىرم لە تۆ و مەدەن كەدەوە خۇوتىم مەدەن بىنى.  
 لە سەھرايەكى چۆلدا تەنقاپۇم ولە خۆرم دەبۇانى،ھەستم بەگەرمە نەدەكە،ھىچ ئاۋەدانىيەكىشىم لىتوھ  
 دىيانەبۇو،لەو تەنعايىيە دەترسام،لە دلى خۆمدا دەمېرىسى ئىزە كۆتىيە منى تىكەوتۇ،خۆمن شەھە  
 لە شارادابۇم و تېرىپىاسەم كە دەۋاترىش گۆيىم لەھايدە گەرت و چەند نامەيەكەم بۇ تۆ نوسى و (ئىۋارەي  
 پەرۋانە)ى بەختىار عەليم خوپتىدەوە.  
 خۇدايە چ سەھرايەكى چۆلپۇو،تەنەا منى لىپۇ،نازانىم لەو كاتەدا بىرم لەچى دەكەدەوە،تەنە دلتەنگىيەكى

سهير دايگت يوم، لەناكاو اوچى خۆمم بىنى بى حىچ ئازارىڭ لەجەستەم هاتىدەزدە و بەديار لاشە كەوتۇدەكەمەۋە وەستا.

يەكسەر بىرم لەتۇ دەكىدەدە كە چەند چۈركەيەكى دىكە دېيىتە سەزىم و لەخۇت دەدەيت. دەمۇيىست ھەستىم نەمدەتowanى، دەمۇيىست ھەناسىھ بىدەم دەم بۇ نەدەكرايەۋە، دەمۇيىست دەستىم بىجولىتىم و مۆبایلەكە دەربىتىم و تەلەفونىتىك بۇ بکەم و بلىم من مەدۇم دەستىم بەگۈئى نەدەكىدەم، دەمۇيىست بىرمىكە وىتەۋە ئەمە خەونە دەيىينىم بىرم بۇ نەدەكرايەۋە.

رىئاك بىرم لە دونيا دەكىدەدە، شەۋە دەرىزەكانى زستان و بەيانىيە فىتكەكانى ھاوبىن.

بىرم لەو ھاۋىپىانە دەكىدەدە كۆن بۇنىشىان ھەر خۆشم دەمۇيىستن.

بىرم لە كۆمپىوتەردا كەم دەكىدەدە كە ھەمۇ شەۋىئاك روبەروي يەك دادەنیشىن و تىز سەيرى يەك دەكەين. ئەوە مەدنىيەتى بى ئازاربۇو، بىرم لە دەكىدەدە كەم گەر لە ئۆتۆمبىلىكدا بوايەم و ئۆتۆمبىلىكى دىكە خۇ پىدا باكىشىايم چەند بەئازاربۇو، ھەربۆيە مەدنىيەتى وەك ئەمە ئىستام بە دلبوو.

بىرم لەتۇ دەكىدەدە كە سەددىيەكە بۆت دەگۈرىم و لەكاتى دۆزىنەۋەتا مەدۇم.

بىرلە و قىسە دۈزۈدىرىزىانە، ئەو شەرە كورتالىمان، سەيرىكىدە بىر پىرسىارەكانىت، بىر لە شەرى مازەپىرىنەكەت كە تو بە جە كوردىيەكە تەۋە و دەستابویت و پىكەۋە و يېتەمان دەگىرت.

دەمۇيىست ھەستىكەم نەمەدۇم، ھەستىكەم بىدەكەنم، ھەست بکەم بىرى تو دەكەم، بەلام حەيف مەدبۇوم و بەتەنغا لەو سەحرايەدا كەوتۇم.

كائىلە زەنگى مۆبایلەكەش لىتىدا و نامەيەكى تۆم بۆھات نۇسىبۇت (دلى من ھەستە، ئەم بەيانىيە زۇۋە زۇر بىرمەكىدى، ناتوانىم تو بخەويت و من بەئاگابم، دەمەويت بىكەوە چىز لەم بەيانىيە زۇۋە بىنин، ھەستە مالەكەم ھەستە)، ھەستام كەد نەمەدۇم و دەستەكائىم بە ئاستەم جو لانە، ھەناسىيەكى قولم ھەلكىشى، و زانىم نەمەدۇم، لە دلەوە خۆشىيەكى سەير دايگىرتم، بەچىزىكى زۇۋە دە دەنەيە، و بەيانىيە زۇۋە، لە تو.

لەنامەيەكدا بۆم نۇسىت "زىيان بى تو مەرگىكى دەرىزە و بى كۆتايىھ، و زىيانى منىش لەتۇۋە دەست بىدەكت"